ANIVERSAREA SOPRANEI SANDA ȘANDRU

(Costin Popa – 23 octombrie 2008)

Sanda Șandru

Aplauze nesfârșite merită doamna Sanda Șandru, pentru cariera ei minunată, pentru seriozitatea cu care și-a construit-o și condus-o, pentru impecabila ei etică profesională, pentru rezultatele pe care le are astăzi cu studenții, în calitate de profesor universitar la Catedra de Canto a Universității Naționale de Muzică.
Eram în sala Operei bucureștene la debutul Sandei Șandru în rolul Leonora din **Trubadurul**. Primul sunet, prima rostire... **Un altra notte ancora senza vederlo!** Parcă în mod special Verdi a plasat această frază introductivă, plină de melancolie, pe un simplu acord moale, în pianissimo, spre a o lăsa pe soprană să-și arate culoarea vocală potrivită, atât de strict cerută de el. Cu Sanda Șandru a fost o revelație.

Timbru bogat și intens, consistent în armonice, care reușise în numai trei măsuri să picure un dram de poezie... **Un altra notte ancora senza vederlo!** Mă aflam în fața unei culori special de frumoase, deosebite, de glas și a unei trăiri ce se anunța intensă. Ce a urmat n-a făcut decât să-mi confirme supozițiile și să mă entuziasmeze pe de-a-ntregul. Nu numai pe mine, ci și publicul care a ovaționat în picioare la final, pe criticii muzicali care au scris elogios. Se născuse o stea, începea o carieră solistică importantă, anunțată de altfel de Premiul I la Concursul de Canto „Maria Canals” de la Barcelona, încununare a studiilor la Conservatorul bucureștean cu prof. Arta Florescu.

Spectacolul acela cu **Trubadurul** a demonstrat totul: lectura de mare profunzime stilistică, cultul cântului legato, redarea desenelor sonore de pe portativ în integralitatea construcției lor, fără fragmentări provenind din respirații aleatorii, potrivirea accentelor în cea mai pură tradiție italiană. Glasul se dezvolta ca un evantai în registrul înalt, înveșmânta sala strălucitor și amplu. Dar mai era ceva, de maximă importanță în stilul verdian. Pianissimele Sandei Șandru pe țesătură acută erau perfecte, susținute consistent din punct de vedere tehnic și se unduiau pline de expresivitate pe frazele lungi. Erau tipicele pianissime – Verdi! Remarc acest aspect întrucât în ziua de astăzi suntem des „păcăliți”, în țară și în străinătate, cu... murmure de sorginte camerală care nu au nimic de-a face cu ceea ce a statuat clar pana maestrului de la Busseto. Sanda Șandru era construită pentru rolurile verdiene! Era vocea verdiană **par excellence**! De aceea a fost exemplară ca Aida, Elvira, Desdemona, Elisabetta de Valois. Acest din urmă rol l-a învățat pentru Opera Mare din Paris, în versiunea originală franceză în cinci acte, debutând astfel pe celebra scenă.

Dar nu numai personajele verdiene au constituit performanțe vocal-scenice ale sopranei. A fost minunată în ecrasantul rol al Normei lui Bellini, în Mimì, Cio-Cio-san, Liù, Tatiana, Agathe, Donna Elvira, Contesa Almaviva.

Pornind de la datele de excepţie ale vocii sale, conductul carierei artistice a Sandei Șandru, a fost încadrarea stilistică și profesionalismul. Seriozitatea abordărilor a fost totală.

În afară de teatrul parizian, publicul a aplaudat-o la Deutsche Oper Berlin, Bayerische Staatsoper München, Bolșoi Teatr din Moscova etc., alături de parteneri de renume, sub baghete de renume,

așa cum se întâmplă ori de câte ori un mare artist este invitat să pășească pe asemenea importante scene. Sanda Șandru nu a neglijat Opera din București sau pe cele din marile orașe ale țării.

Lucrările vocal-simfonice de Mozart, Beethoven, Haendel, Mahler, Rossini, Verdi au constituit o componentă importantă a repertoriului artistei. La fel și liedurile de Schubert, Schumann, Brahms, Hugo Wolf, Richard Strauss, Wagner, Liszt, la care s-au alăturat cele de compozitori români.

Sanda Șandru a înregistrat la radio, televiziune și pe disc, un număr important de titluri. Criticul muzical Daniela Caraman Fotea îmi spunea mai deunăzi că, acum cca 25 de ani, inițierea discului de arii din opere, după ce a fost primită cu reticență dată fiind noutatea numelui sopranei, a sfârșit prin a entuziasma. Recunoașterea internațională nu a întârziat. Sanda Șandru a primit medalia „Orfeul de Aur" a Academiei de Disc Liric din Paris, distincție care a venit să se adauge Premiului Uniunii Compozitorilor din România.

Am avut onoarea să fiu coleg cu doamna Sanda Șandru în juriul Concursului Internațional pentru Tenori „Traian Grozăvescu" de la Lugoj, o competiție a cărei reluare, după șase ediții de succes, este febril așteptată acolo, în localitatea natală a tenorului și a... sopranei sărbătorite astăzi. Așteptată în toată țara și peste granițe.

La jurizare, am fost impresionat de probitatea profesională a artistei, de justețea raționamentelor, de evaluările echilibrate între aprecierea calităților native ale concurenților și tehnica de cânt, stilul de interpretare, atitudinea scenică. Un complex pe care Sanda Șandru l-a privit întotdeauna unitar de la înălțimea pregătirii ei de cântăreață și pedagog de succes.

Într-adevăr, cariera sopranei se împlinește astăzi prin calitatea de cadru didactic universitar. Fostele ei studente se afirmă în străinătate și în țară. Aş numi-o în primul rând pe talentata Laura Tătulescu, angajată imediat de directorul Operei de Stat din Viena, Ioan Holender, în ansamblul marelui teatru. Remarcată de însuși Plácido Domingo, directorul Operei din Los Angeles, tânăra soprană a trecut recent oceanul, pentru rolul Lauretta din **Gianni Schicchi**, într-o producție de prestigiu și atractivitate media, prima apariție a lui Woody Allen în calitate de regizor de operă. După prezența pe scena californiană, în aceste zile, Laura Tătulescu se află în Japonia, în colectivul Operei de Stat din Viena, unde va fi Despina din **Così fan tutte**,sub bagheta lui Riccardo Muti. Apreciată de toată lumea, Laura spune cu mândrie că a studiat cu maestra Sanda Șandru. La fel ca și alte foste și actuale eleve, Ruxandra Barac, Irina Ionescu, Madeleine Pascu, Sonia Hazarian, Diana Țugui ș.a.

La mulți, mulți ani, doamnă Sanda Șandru!